

Amor a la Vall de Núria

JOSEP PASTELLS

A la majoria de les seves novel·les, Núria Esponellà (Celrà, 1959) parteix de la realitat com a carburant de la ficció. Si a *La travessia* (Premi Columna 2005) recrea el drama de dues dones que travessen l'estret de Gibraltar amb pastera, a *Rere els murs* (Premi Néstor Luján de Novel·la Històrica 2009) s'endinsa en la vida del monestir benedictí de Sant Pere de Rodés, i a *Una dona d'aigua*, finalista del Premi Prudenci Bertrana 2012, descriu un amor clandestí a la Banyoles de finals del segle XIX. La seva última novel·la, *La filla de la neu* (Columna, 2016), confirma aquesta tendència i també s'inspira en fets verídics: la trama se situa a principis dels anys trenta del segle passat, quan es va construir el cremallera de Núria, que representava l'obra d'enginyeria a més metres d'altitud de tota la península Ibèrica.

Núria Borrut Mulet
**SOTA LES LLAMBORDES,
LA PLATJA**

Una novel·la escrita amb passió, marcada pel record de la revolta del Maig del 68. Un recerregut pel endorrament més important d'aquella època i iniciat per altres periodistes que van creure en la utopia. Per amor a per incertesa. Qui ho sap.

Marta Añón, crítica

IV Premi Gregal de Novel·la

GREGAL

BORRUT, Núria
Sota les llambordes, la platja

Editorial Gregal
Maçanet de la Selva, 2016
257 p.

El notable esforç de documentació realitzat per Esponellà, l'ús acurat del llenguatge i les flamarades poètiques que de tant en tant adornen el text –«Una lluna de color sofre obria les parpelles entre les nuvolades de boira apàtica; les muntanyasses es dibuixaven al fons de la finestra, cobertes de neu, fredes i tristes»– captivaran sense problemes els lectors àvids de narracions detallistes amb descripcions minucioses. Les vicissituds de la Joana, pionera com a monitora d'esquí, i el seu afer amorós amb l'Enric, enginyer auxiliar del cremallera de Núria, potser interessaran els apassionats de les

L'ús acurat del llenguatge i les flamarades poètiques que de tant en tant adornen el text captivaran sense problemes els lectors àvids de narracions detallistes amb descripcions minucioses

ESPONELLÀ, Núria

La filla de la neu

Columna, Baecelona 2016
272 p.

històries sentimentals que plantegen enigmes i parlen de com afrontar les adversitats. Els amants dels diàlegs ben construïts, però, segurament no acabaran de quedar satisfets amb les entrevistes amb què en Marçal, nét de la Joana i l'Enric, fa avançar el relat. Barrejades amb el diari de la Joana i amb la narració del mateix Marçal, que escriu un llibre sobre els avis, sovint no aporten la versemblança desitjable: més que mostrar, expliquen, i en molts casos són forçades i poc naturals. És un problema que també afecta altres diàlegs de la novel·la, que se'n ressent i perd credibilitat.

Fotografiant la llibertat

MARTÍ CORTADELLAS

La Sissi Rodoreda és una jove barcelonina aficionada a la fotografia que arriba a París per estudiar la carrera de sociologia a la Sorbona. Durant els fets del Maig del 68, surt al carrer i capta una instantània d'una noia que

està a punt de llançar una pedra contra els policies. La Chantal entra a la vida de la protagonista a través d'una fotografia, i s'enceta d'aquesta manera una relació apassionada que dura més de quaranta anys. Convertides en dues periodistes reconegudes de fortes

El cas Tell (1907-1991)

MAR BOSCH

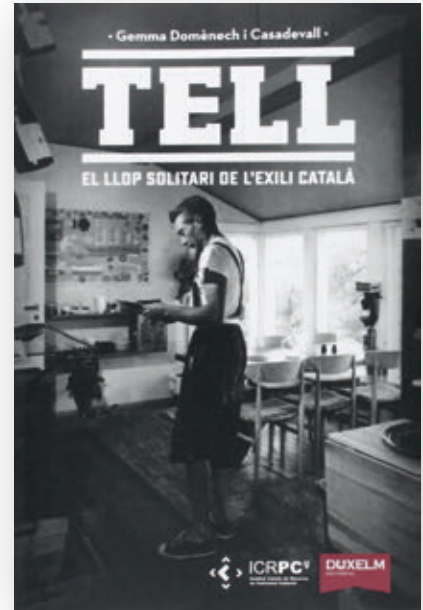
Què ha de passar perquè la vida d'una persona es converteixi en un cas? Potser quan esdevé exemplificant o participa d'un grau de periple prou notori per convertir-se en una història digna de ser explicada. És el cas de Jordi Tell Novelles o «el llop solitari de l'exili català», tal com anuncia el subtítol de l'obra de Gemma Domènech i Casadevall.

És precisament perquè «la memòria és efímera i fràgil i que sabem poques molt poques coses malgrat que cada dia ens veiem inundats de més informació», com obre Quim Nadal al pròleg del llibre, precisament perquè en col·lectiu l'oblit també es fa més gran, que és cabdal la importància de pàgines com les que llegirem a *Tell, el llop solitari de l'exili català*.

Aquí es rescata la vida espectacular d'aquest arquitecte racionalista, independentista de soca-rel, maçó de conveniència, esmunyedís, «fidel als ideals, aventurer per força, poliglòt autodidacte, compulsiu fins l'agressivitat, temerari i valent, diplomàtic a l'ombra». Això sol ja ens hauria d'obrir la necessitat d'empassar-nos pàgina rere pàgina el relat apassionat de Gemma Domènech sobre la vida d'aquest personatge que ens convida a descobrir, ja des de la suggeridora fotografia de la portada: podem veure-hi

Jordi Tell gairebé d'esquenes, com si estiguéssim dempeus sota una porta oberta. Veiem el seu menjador i el veiem a ell, tot fullejant un escrit que bé ens agradaria fullejar. Clenxinat, algun cabell se li escapa de la bonica cabellera, samarreta blanca, mànigues que semblen retallades per fer-la fresca i uns elàstics que no se sap si li subjecten els balders pantalons a genoll o són la continuació d'alguna mena de davantal. Sembla que sempre vagi per feina i sembla s'hagi de girar en qualsevol moment i convidar-nos a passar, en una allargassada versió catalana de Clark Gable.

Quan sabem que el compromís polític de Jordi Tell el va portar fora de Catalunya dues vegades, que exercí a Alemanya diversos càrrecs diplomàtics, que va intervenir a l'ambaixada de Berlín per desactivar «l'alzamiento a cops de puny», que va tastar la presó de la Gestapo i de Franco repetidament, i que no s'hi va saber estar gaire, i que es va escapar al més pur estil Houdini i que, per si no n'hi hagués prou, també va estar *tellejant* a la Corunya i a Noruega, i entre Estocolm i Moscou i Tòquio i San Francisco i Mèxic... quan sabem tot això —i altres coses que aquí no esbossem per no desvelar gaires més sorpreses— el relat de la vida de Tell sembla això, un relat. Una història trepidant d'aventu-

DOMÈNECH, Gemma

Tell, el llop solitari de l'exili català

Dux editorial, 2016
268 p.

res, explicada des de la més humil modestia narrativa. Gemma Domènech s'amaga, com tot bon historiador, rere els fets que ens exposa amb una escriptura depurada de temptativa literària. La vida novel·lesca de Jordi Tell esdevé cas, esdevé «la vida real d'un personatge de novel·la», com diu ella mateixa en un article de diari. Finalment, el llibre és una exposició artesanal, feta des de la passió per la recerca i l'entusiasme per la figura d'un home que va deixar solc fondo i silenciós a les pàgines de la història del nostre país.

conviccions d'esquerra, les dues dones viuran i documentaran nombrosos fets de la història mundial, com ara la guerra del Vietnam, el festival de música de Woodstock de 1969 o els cops d'estat de Xile, Argentina i Cambodja.

La voluntat de Sissi de lluitar contra la injustícia social, però, es percep sobretot a través de les línies del diari

personal que llega a la seva neboda, Luc Rodoreda. Uns anys després de la mort de la fotògrafa, la Luc rep l'encàrrec de dirigir l'edició d'un llibre que homenatgi la tasca de la seva tia, i aquella feina li permet descobrir moltes facetes que desconeixia de la vida de la reportera.

Els diferents espais temporals s'alternen magistralment, i Núria Borrut

construeix una novel·la de to directe que recorre alguns dels esdeveniments històrics més importants del final del segle passat. Guanyadora del IV Premi Gregal de novel·la, *Sota les llambordes, la platja* reflecteix l'esperit de lluita d'aquells qui encara creuen que és possible canviar la societat per aconseguir un món millor.